سرآمد اقتصاد

دوشنبه-۴ تیر ۱۴۰۳-سال هشتم-شماره ۱۹۵۰

انرژی

ایران سی‌اُمین کشور دنیا در تولید برق هسته‌ای شد

ایران در سال میلادی گذشته ۶.۶ تراوات ساعت برق هسته‌ای تولید کرد و سی‌اُمین کشور دنیا در این زمینه شد. به گزارش اقتصادسرآمد، موسسه انرژی در «گزارش مرور آماری انرژی جهان» که جدیداً منتشر کرده از رشد یک درصدی تولید برق هسته‌ای در ایران طی سال ۲۰۲۳ خبر داده است. ایران در این سال ۶.۶ تراوات ساعت برق هسته‌ای تولید کرده است که این رقم نسبت به سال قبل رشد یک درصدی داشته است.

تولید برق هسته‌ای ایران در دولت سیزدهم حدود ۵ درصد رشد داشته است. ایران در سال ۲۰۲۰ یعنی در سال آخر دولت دوازدهم ۶.۴ تراوات ساعت برق هسته‌ای تولید کرده بود.

ایران در میان معدود کشورهایی در جهان است که از تولید برق هسته‌ای برخوردار هستند. در سال ۲۰۲۳ تنها ۳۳ کشور جهان از جمله ایران برق هسته‌ای تولید کرده‌اند.

کل برق هسته‌ای تولید شده در جهان طی این سال برابر با ۲۷۳۷ تراوات ساعت بوده است. این رقم نسبت به سال قبل از آن رشد ۲.۲ درصدی داشته است.ایران با تولید ۶.۶ تراوات ساعتی برق هسته‌ای در سال میلادی گذشته در رتبه ۳۰ جهان از این نظر قرار داشته است.

سهم ایران از کل برق هسته‌ای دنیا در این سال تنها ۰.۲ درصد بوده است. آمریکا با وجود مخالفت با فعالیت‌های هسته‌ای ایران، خودش بزرگ‌ترین تولیدکننده برق هسته‌ای در جهان است و ۲۹ درصد از کل برق هسته‌ای دنیا در سال ۲۰۲۳ در این کشور تولید شده است. فرانسه نیز با سهم ۱۲.۴ درصدی پس از چین در رتبه سوم دنیا از این نظر قرار دارد. چین ۱۵.۹ درصد از کل برق هسته‌ای دنیا در سال میلادی گذشته را به خود اختصاص داده و در رتبه دوم دنیا از این نظر قرار گرفته است.

آسفالت آزادراه‌های (قم-کاشان-نطنز-اصفهان) و (زنجان-تبریز) جانی دوباره می‌گیرند

معاون راهداری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای گفت: با آغاز عملیات بهسازی و روکش آسفالت آزادراه‌های مهم و استراتژیک «قم-کاشان-نطنز-اصفهان» و «زنجان-تبریز» در روزهای پایانی دولت سیزدهم، شرایط تردد ایمن کاربران جاده‌ای در این آزادراهها فراهم می‌شود.

به گزارش اقتصادسرآمد، رضا اکبری معاون راهداری این سازمان اظهار داشت: با توافقات انجام شده در ماه‌های اخیر و اخذ مجوزهای اولیه قانونی لازم، مشکل اعتباری و موانع قانونی بهسازی آزادراه¬های مهم و استراتژیک قم-کاشان-نطنز-اصفهان و آزاد راه زنجان-تبریز مرتفع شد و عملیات بهسازی و روکش آسفالت با دستور وزیر راه و شهرسازی و با تامین ۳۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار آغاز شد.وی اظهار داشت: پس از انجام مطالعات فنی بهسازی، آزاد راه زنجان-تبریز حدفاصل عوارضی زنجان تا تقاطع ایل-گلی تبریزبه طول کلی ۲۸۰ کیلومتر به پنج قطعه تقسیم شد که سه قطعه آن به طول ۱۹۵ کیلومتر در حوزه جغرافیایی استان آذربایجان شرقی و دو قطعه آن به طول ۸۵ کیلومتر در حوزه جغرافیایی استان زنجان واقع است.

معاون راهداری خاطرنشان کرد: با تصویب مجمع عمومی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده¬ای، مبلغ ۱۵۰۰ میلیارد تومان جهت بهسازی این آزاد راه از سوی این سازمان درنظر گرفته شده تا به‌عنوان سرمایه گذار جدید و شریک سرمایه گذار کنونی، عملیات بهسازی را آغاز کند که عملیات اجرایی آن هم اکنون با فراهم شدن شش اکیپ اجرایی از دو سمت زنجان و تبریز آغاز شده و مطابق برآورد انجام شده، بهسازی کامل این آزاد راه برای یک دوره طرح ۱۲ ساله به ۳۰۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد که مابقی آن از طریق سرمایه گذار کنونی طی سال‌های آتی تامین خواهد شد.

وی افزود: به منظور بهسازی و روکش آسفالت دو آزاد راه استراتژیک قم-کاشان و کاشان-نطنز-اصفهان، با تصویب مجمع عمومی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده¬ای، مبلغ ۲۰۰۰ میلیارد تومان جهت بهسازی این دو آزاد راه به ازای هر آزاد راه ۱۰۰۰ میلیارد تومان از سوی این سازمان درنظر گرفته شد تا بعنوان سرمایه گذار جدید و شریک سرمایه گذاران کنونی، عملیات بهسازی را آغاز کند.اکبری با بیان این که عملیات اجرایی این پروژه نیز با پیش بینی دو اکیپ اجرایی از سمت قم و اصفهان آغاز شده، افزود: این تعداد اکیپ ظرف یک هفته آتی به شش اکیپ افزایش خواهد یافت، هم اکنون نیز با احتساب اکیپ‌های اجرایی سرمایه گذار اولیه، چهار اکیپ در آزاد راه‌های مذکور مشغول به کار هستند و مطابق برآورد انجام شده، بهسازی کامل این دو آزادراه برای یک دوره طرح ۱۰ ساله به ۴۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد که مابقی آن از طریق سرمایه گذاران کنونی طی سال‌های آتی تامین خواهد شد.

«روزنامه دریایی سرآمد» بررسی می‌کند

عربستان و امارات به دنبال خطوط جایگزین تنگه هرمز

نقش تنگه هرمز در تامین انرژی منطقه چیست؟

گروه انرژی – توحید ورستان – اگرچه تنگه هرمز تنها گذرگاه نفت در جهان نیست، اما با توجه به حجم جریان نفت خام و میعانات گازی عبوری از آن همچنان مهم‌ترین آن است. طبق گزارش اخیر اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده، میانگین جریان نفت از طریق تنگه هرمز در سال ۲۰۲۲ به حدود ۲۱ میلیون بشکه در روز یا معادل ۲۱ درصد از مصرف جهانی مایعات نفتی (۹۹.۶ میلیون بشکه در روز) رسیده است. البته عرضه نفت از طریق تنگه هرمز در نیمه نخست سال ۲۰۲۳ در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۲ نسبتا ثابت باقی ماند، زیرا افزایش محموله فرآورده‌های نفتی تا حدی کاهش عرضه نفت خام و میعانات گازی را جبران کرد.

مروری بر مشکلات تنگه هرمز

تنگه هرمز بین ایران و عمان – خلیج فارس، دریای عمان و دریای عرب را به هم متصل می‌کند. این امر آن را در کانون توجه تجار منطقه‌ای و بین المللی نفت قرار می‌دهد. عرض تنگه ۵۰ کیلومتر و عمق آب ۶۰ متر و عرض کریدورهای ورودی و خروجی ۱۰.۵ کیلومتر است. تنگه‌های آبی جهان معمولاً به هرگونه اختلال امنیتی یا ژئوپلیتیکی حساس هستند که اثرات آن به‌سرعت در قالب مانع عبور یا تأخیر کشتی بازتاب می‌یابد. به همین دلیل، تنگه‌ها به عنوان مناطق گلوگاه در امتداد مسیرهای دریایی جهانی در نظر گرفته می‌شوند که برای تضمین امنیت انرژی جهانی بسیار مهم هستند، زیرا مانع از عبور جریان نفت از یک کریدور اصلی – حتی به طور موقت – می‌تواند باعث تأخیر عمده در عرضه و افزایش هزینه‌های حمل و نقل شود که در افزایش قیمت جهانی انرژی منعکس می‌شود. اگر چه بیشتر نقاط یا تنگه‌ها را می‌توان با سایر مسیرهای دریایی دور زد، اما در بیشتر مواقع زمان عبور را به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهند و حتی برخی از خطوط هیچ جایگزین عملی ندارند. برای نمونه هرگونه انتقال تنش به تنگه هرمز موجب می‌شود که حجم جریان نفت خام و فرآورده‌های نفتی که روزانه از این تنگه عبور می‌کند متوقف شود، در اینصورت پیامدهای جهانی گسترده‌ای خواهد داشت.

نقش تنگه هرمز در ترانزیت نفت و گاز چیست؟

تنگه هرمز اهمیت خود را از حجم جریان نفتی می‌گیرد که از خاورمیانه به اروپا، آسیا و آفریقا می‌گذرد، زیرا حجم نفت خام، میعانات و فرآورده‌های نفتی در ترانزیت ۲.۴ میلیون بشکه در روز در ساله‌ای ۲۰۲۰ و ۲۰۲۲، با بهبود تقاضا برای نفت پس از انقباض اقتصادی ناشی از همه‌گیری کرونا افزایش یافته است. نیمه اول سال ۲۰۲۳ کاهش محموله‌های نفت خام و میعانات گازی از طریق تنگه ثبت شد که دلیل آن کاهش داوطلبانه تولید توسط اعضای ائتلاف اوپک پلاس از نوامبر ۲۰۲۲ بود. با این حال، در نیمه نخست سال ۲۰۲۳ بیش از یک چهارم کل نفت دریایی جهان از تنگه هرمز عبور کرده است. مجموع جریان نفت (شامل نفت خام، میعانات گازی و فرآورده های نفتی) از تنگه هرمز در سال ۲۰۲۲ تقریباً ۲۰.۸ میلیون بشکه در روز بود، در حالی که حجم آنها تنها در نیمه اول سال ۲۰۲۳ به ۲۰.۵ میلیون بشکه در روز رسیده است. همچنین، عبور فرآورده‌های نفتی در سال ۲۰۲۲ به ۵.۶ میلیون بشکه در روز رسید، در حالی که در نیمه اول سال جاری به ۵.۸ میلیون بشکه در روز رسید. مجموع تجارت جهانی نفت از طریق دریا در سال ۲۰۲۲ به حدود ۷۵.۲ میلیون بشکه در روز بود، در حالی که در نیمه اول سال ۲۰۲۳ به ۷۶.۳ میلیون بشکه در روز رسید. مجموع مصرف جهانی نفت و مایعات طی سال گذشته ۹۹.۶ میلیون بشکه در روز را ثبت کرد، در حالی که این میزان در نیمه اول سال ۲۰۲۳ به طور میانگین به ۱۰۰.۳ میلیون بشکه در روز افزایش یافت. تنگه هرمز نه تنها عبور یک چهارم تجارت جهانی نفت از طریق دریا را کنترل می‌کند، بلکه عبور یک پنجم تجارت جهانی گاز مایع را در اختیار دارد، زیرا مجموع جریان گاز مایع عبوری از این تنگه به حدود ۱۰.۳ میلیارد فوت مکعب در روز رسیده است.

با وجود دشواری عبور از تنگه هرمز برای اکثر کشورهای خاورمیانه، عربستان سعودی و امارات تنها دو کشوری هستند که توانایی دور زدن تنگه و غلبه بر آشفتگی احتمالی را دارند. زیرا آنها خطوط لوله فعالی دارند که آنها را قادر به انجام این کار می‌کند. به عنوان مثال، آرامکو عربستان خط لوله شرق به غرب را دارد که ظرفیت انتقال نفت خام تقریباً ۵ میلیون بشکه در روز را فراهم می‌کند. البته در سال ۲۰۱۹ – به طور موقت – به ۷ میلیون بشکه در روز افزایش یافت. همین امر در مورد امارات متحده عربی نیز صدق می‌کند که میادین نفتی خشکی خود را از طریق خط لوله‌ای با ظرفیت ۱.۵ میلیون بشکه در روز به پایانه صادراتی فجیره واقع در خلیج عمان متصل می‌کند. همچنین، ایران در سال ۲۰۲۱ خط لوله گوره جاسک را با ظرفیت ۰.۳ میلیون بشکه در روز با پایانه صادراتی متصل در دریای عمان افتتاح کرد. اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده تخمین می‌زند که ۳.۵ میلیون بشکه در روز ظرفیت خط لوله استفاده نشده وجود دارد که می‌تواند بر هر گونه اختلالی که منجر به اختلال در عرضه از طریق تنگه هرمز شود، غلبه کند.

انتقال نفت عربستان از تنگه هرمز

بر اساس داده‌های پلت فرم Vortexa که متخصص در ردیابی حرکت نفت و گاز است، عربستان مقادیر زیادی نفت خام و میعانات را از طریق تنگه هرمز منتقل می‌کند که بیش از هر کشور دیگری است. این داده‌ها حاکی از ترانزیت ۰.۵ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۲ از بنادر عربستان سعودی در خلیج فارس به بنادر عربستان در دریای سرخ از طریق این تنگه است. اداره اطلاعات انرژی آمریکا تخمین می‌زند که ۸۲ درصد از جریان نفت خام و میعانات گازی عبوری از تنگه هرمز به بازارهای آسیایی در سال ۲۰۲۲ منتقل می‌شود. چین، هند، ژاپن و کره جنوبی مقاصد اصلی انتقال نفت خام از طریق تنگه هرمز به آسیا هستند، به طوری که این کشورها مجموعاً ۶۷ درصد از کل عرضه نفت خام و میعانات گازی را در سال ۲۰۲۲ تا نیمه اول سال ۲۰۲۳، این تنگه به خود اختصاص دادند. بخش دیگری از داده‌های سال ۲۰۲۲ نشان داد که ایالات متحده تقریباً ۰.۷ میلیون بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی از کشورهای خلیج فارس از طریق تنگه هرمز وارد می‌کند که نشان دهنده ۱۱ درصد واردات نفت خام و میعانات گازی آمریکا و ۳ درصد از مصرف مایعات نفتی آن است. باید توجه داشت که واردات نفت خام آمریکا از کشورهای حوزه خلیج فارس از سال ۲۰۱۸ به نصف کاهش یافته که دلیل آن افزایش تولید داخلی است.

> تنگه هرمز اهمیت خود را از حجم جریان نفتی می‌گیرد که از خاورمیانه به اروپا، آسیا و آفریقا می‌گذرد، زیرا حجم نفت خام، میعانات و فرآورده‌های نفتی در ترانزیت ۲.۴ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۲، با بهبود تقاضا برای نفت پس از انقباض اقتصادی ناشی از همه‌گیری کرونا افزایش یافته است.

خبر

معاون وزیر نفت

تغییر قیمت بنزین هزینه‌ها را ناترازمی‌کند

معاون وزیر نفت گفت: مصرف روزانه بنزین و گازوئیل در بخش حمل و نقل کشور به ترتیب ۱۱۸ میلیون لیتر و ۶۵ میلیون لیتر است که می‌توان با استانداردسازی خودروها و خارج کردن خودروهای فرسوده از چرخه حمل و نقل، این ارقام را به نصف کاهش داد.

به گزارش اقتصادسرآمد، جلیل سالاری در نشست خبری در جمع خبرنگاران اظهار داشت: برنامه تولید و مصرف بنزین برای سال ۱۳۹۹ به‌این‌صورت بود که تولید ۱۰۵ میلیون لیتر و مصرف نیز در مرز ۱۰۵ میلیون لیتر باشد، اما تولید ۹۴ میلیون لیتر و مصرف به‌دلیل شیوع کرونا حدود ۷۵ میلیون لیتر بود و فرصت صادرات بنزین برای ایران فراهم شد.

وی افزود: مصرف بنزین از ۷۵ میلیون لیتر در روز سال ۱۳۹۹، در سال ۱۴۰۰ به ۹۱ میلیون لیتر، در سال ۱۴۰۱ به ۱۰۴ میلیون لیتر و در سال ۱۴۰۲ به ۱۱۱ میلیون لیتر رسید.

مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده های نفتی گفت: میزان مصرف فعلی بنزین در کشور روزانه ۱۱۸ میلیون لیتر است و در این سه‌سال، هر سال حدود ۳ میلیون کارت سوخت برای مردم صادر شد و به‌طور متوسط سالانه ۵ میلیون لیتر به ظرفیت تولید بنزین کشور افزوده شد.وی ادامه داد: روزانه ۲۰۵ میلیون لیتر فرآورده‌های نفتی در کشور مصرف می‌کنیم که رشد سالانه ۸درصدی دارد.سالاری بیان داشت: میزان مصرف در بخش حمل‌ونقل با روزانه ۱۱۸ میلیون لیتر بنزین و ۶۵ میلیون لیتر گازوئیل درحالی که ۳۱ میلیون وسیله نقلیه در حال تردد در کشور داریم، رقمی است که با هیچ استاندارد و ملاکی همخوانی ندارد.وی گفت: خودروهای ایرانی چه در بخش بنزین سوز و چه در بخش گازوئیل سوز پرمصرف هستند، خودروی بنزینی ما به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش به طور متوسط ۱۲ لیتر بنزین و خودروی گازوئیلی ما به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش ۵۵ تا ۶۰ لیتر گازوئیل مصرف می‌کند که می‌توان با استانداردسازی خودروها و خارج کردن خودروهای فرسوده از چرخه حمل و نقل، این ارقام را به نصف کاهش داد.

سالاری تصریح کرد: شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی آمادگی دارد تا در صورتی که این اختیار را به ما بدهند، با استفاده از ظرفیت‌های ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید، طرح اسقاط خودروهای فروسده و نوسازی ناوگان را با جلب سرمایه‌گذاران و با کمک سیستم بانکی، اجرایی کنیم.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران اعلام کرد

گازرسانی به ۳۱ میلیون واحد خانگی تجاری، صنعتی کشور

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران اعلام کرد:رشد بهره‌وری در دولت سیزدهم مانند رشد اقتصادی که در این دولت ثبت شده، بیش از هر بخشی، وامدار صنعت نفت و تحقق اهداف سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است.

به گزارش اقتصادسرآمد، مجید چگنی در نخستین نشست کمیسیون بهره‌وری این شرکت در سال ۱۴۰۳ که با حضور رئیس سازمان ملی بهره‌وری ایران و جمعی از مدیران ارشد صنعت نفت در ساختمان ستاد شرکت ملی گاز ایران برگزار شد، گفت: یکی از شاخص‌های بسیار مهم در توسعه کشور، بحث بهره‌وری است که از روی آن، می‌توان به رشد و تحقق اهداف ملی سازمان دست یافت. این شاخص‌ها که بعضاً بسیار هم مهم هستند، پس از ساعت‌ها کار کارشناسی تصویب شدند و تکالیف قانونی ما را در برنامه‌های سالانه به‌طور برجسته متذکر می‌شوند.معاون وزیر نفت در امور گاز ادامه داد: صنعت نفت و گاز یکی از بزرگ‌ترین مزیت‌های نسبی کشورمان به‌شمار می‌آید و افزایش بهره‌وری در این صنعت، می‌تواند شکوفایی عظیمی در اقتصاد و دیگر بخش‌های کشور به‌وجود آورد.

چگنی تصریح کرد: شرکت ملی گاز ایران اکنون به بیش از ۳۱ میلیون واحد؛ اعم از خانگی، تجاری، صنعتی و ... گازرسانی می‌کند و این موضوع به این معناست که همه ارکان مولد کشور از این نعمت خدادادی بهره می‌برند. از این رو این شرکت باید همواره و در همه حال، گاز پایدار را به اقصی نقاط کشور و همه صنایع مولد برساند تا آنها بتوانند تولید، اشتغال و ارزش افزوده داشته باشند.مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران برگزاری این نشست را با هدف ارتقای بهره‌وری در این شرکت و شرکت‌های تابع اعلام کرد و گفت: افزایش گازرسانی در بخش‌های نیروگاهی، صنایع عمده، خانگی، داخلی و ذخیره‌سازی طی سال ۱۴۰۲، نشان از رشد بهره‌وری در این شرکت دارد.

جدول ۲۳۲

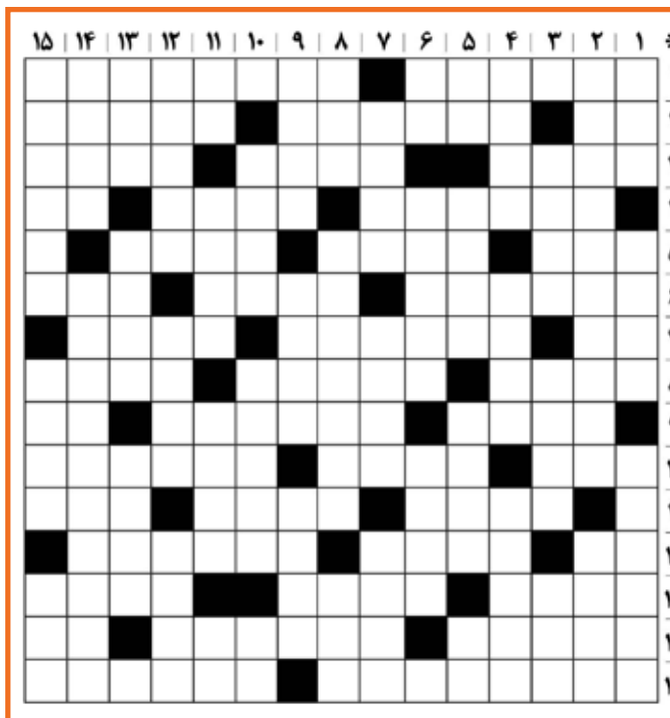

افقی:
۱- پرتابه جنگی- گزارشگر نام‌آشنای کشتی ایران
۳- جانشین او- پیشرو- سپاسگزار
۳- بشارت‌دهنده- پی‌بندی ساختمان- هریک از آپارتمان‌های یک ساختمان
۴- ناشناخته- ضرباهنگ- روستا
۵- مزاحم نابستانی- زمان تعیین شده برای انجام کاری- خط تلفن
۶- متقاضی- افسار- خزنده‌ای که گوش ندارد
۷- شهری در فرانسه- از طوایف کرد ایران- زبان عربی
۸- رسم تازه- بازیکن خط میانی- تمدن مکزیک
۹- مهربانی- مناسب مردان- تعجب زنانه
۱۰- از ملزومات اداری- دعوت شده- ماده‌ای که از سوزاندن شکر به‌دست می‌آید
۱۱- مطالعه اجمالی- کرم خون‌خوار- بالای زمین
۱۲- تپه کوچک- کارگر کشتارگاه- دوسالانه
۱۳- قابله- زاییدن- الهه عشق در اساطیر یونان
۱۴- همسر اسکندر مقدونی- افراد مشهور و سرشناس- آبگیر
۱۵- موحد و دیندار- روزنامه‌چاپ لبنان

عمودی:
۱- نیکو- ویران کننده- جیره و مقرری
۲- کارگردان فیلم درخشش ابدی یک ذهن پاک- تغار چوبی
۳- مجموعه قوانین چنگیزخان- عزیمت‌کننده- نمونه خروار است
۴- نمایش با ساز و آواز- شاعر اصفهانی- هادی الکتریسیته
۵- شهر مدفن دهخدا- هلاک و نابودی- ثروتمند شدن- حیرت
۶- ترمز چارپا- رهگذر- طویل
۷- شیعه بودن- درخشان- پنجم
۸- کلمه هشدار- محبوب و خوشایند- جلگه
۹- شلوار- از نشانه‌های معماری اسلامی است- پسران عرب
۱۰- نامی دخترانه- شبیه

چکاوک- نشانه جمع فارسی
۱۱- دریا- ژرفاندیشی- سرباز نیروی دریایی- پهلوان
۱۲- همگانی- بیدار- کال
۱۳- ضمیر متکلم‌وحده- اسباب نزدیکی به خدا- گلی زیبا
۱۴- یکتاپرست- علم حشره‌شناسی
۱۵- درشت‌هیکل و قد بلند- متاع- واحدی برای وزن معادل ۷۵ گرم
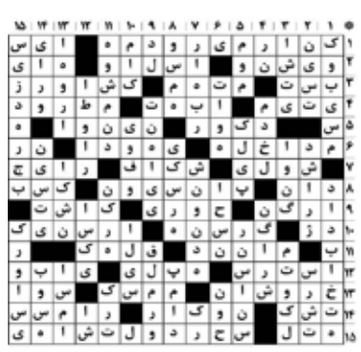
حل جدول شماره ۲۳۱